

A HTMT HÍREI**Videó: John Rasko székfoglaló előadása**

John Rasko, az MTA külső tagjának székfoglaló előadását az MTA YouTube csatornáján tették közzé. Az ünnepi alkalmat Lénárd László a Biológiai Tudományok Osztályának elnöki köszöntője nyitotta meg. A biológiai osztály elnöke ezt követően már angolul laudálta John Raskót, aki ezután ismertette tudományos eredményeit. Székfoglaló előadása a From paprika to pluripoten. Promises, pitfalls, and perils in the regenerative rewriting of human biology [A paprikától a pluripotenig. Ígéretek, buktatók és veszélyek az emberi biológia regeneratív újírásában] címet viselte... Forrás MTA/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Elérhető a Magyar Tudomány 2026/5 száma

A Magyar Tudomány májusi száma a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának 200 éves jubileuma előtt tiszteleg. A bicentenáriumi összeállítás bemutatja az intézmény történetét, tudományos szerepét és fejlődését a kezdetektől napjainkig. A vendégszerkesztők, Molnár Andrea és Monok István tanulmányai rávilágítanak arra, hogy az Akadémiai Könyvtár a magyar tudományos élet egyik legfontosabb központja. [...] A lapszámban Áts József írása a Magyar Tudományos Művek Tárának jelentőségét ismerteti, amely a hazai tudományos publikációk meghatározó adatbázisa. A könyvszemle rovatban Gyáni Gábor Klement Judit szerkesztésében megjelent, az MTA mecénásairól szóló kötetet mutatja be. A folyóirat végén Kohus Zsolt corrigenduma olvasható a Stanford-listán szereplő magyar kutatókról szóló korábbi tanulmányhoz kapcsolódóan... Forrás Akjournals.com: [teljes cikk >](#)

Borsodi L. László Irodalomgrammatikák és Papp Attila Zsolt A guineai utazás című kötetének Sepsibooks bemutatójáról

Borsodi L. László állítása szerint még önmagát is meglepte, amikor összeállította Irodalomgrammatikák című kötetét hiszen az esszéket nem arra tervezte, hogy koherens csoportokat alkossanak. Úgy nyilatkozott, hogy szereti ezeket a szövegeket egyben látni, utólag egymás mellé helyezve a szövegek többet mutatnak, mint önmagukban. [...] Hasonlóan gondolkodott Papp Attila Zsolt is A guineai utazás című könyvének összeállításakor. Azt mondta, hogy nem azzal a szándékkal írta a szövegeket, hogy egy kötetbe kerüljön 15 év termése, az esszék, kisesszék és óvatosan fogalmazva kritikák. Az író szavaival élve ő magát nem látja kritikus alkatnak, hiszen nem szeret olyan objektívan írni, az ő írásai ehelyett vállaltan szubjektívek és személyesek... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

Együttműködési megállapodást írt alá az Erdélyi Múzeum-Egyesület és az Erdélyi Református Egyházkerület

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület és az Erdélyi Református Egyházkerület képviseletében Bitay Enikő, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke, valamint Kolombán Vilmos József, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke együttműködési megállapodást írtak alá 2026. május 19-én. A két intézmény olyan együttműködési megállapodást kötött, amely hosszú távon erősíti a két intézmény közötti szakmai és tudományos kapcsolatot. A partnerség célja, hogy közösen támogassák a kutatást, a tudományos és kulturális értékek népszerűsítését, valamint az erdélyi kulturális örökség megőrzését és digitalizálását... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

XIII. Erdélyi Magyar Vendéglátás és Turizmus Konferencia

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jog-, Közgazdaság- és Társadalomtudományi Szakosztálya 2026. június 11-én rendezi meg a XIII. Erdélyi Magyar Vendéglátás és Turizmus Konferenciát Kolozsváron. Az idei rendezvény központi témája a gyógyturizmus lesz, különös tekintettel az egészségügyi kezelésekre, a vendéglátás és az étkeztetés kapcsolatára. A konferencia célja, hogy szakmai fórumot biztosítson a turizmus és az egészségipar aktuális kérdéseinek megvitatására, valamint a térség tapasztalatainak és jó gyakorlatainak bemutatására. Az esemény helyszíne az Erdélyi Múzeum-Egyesület székháza lesz, amely Kolozsváron, a Jókai utca 2-4. szám alatt található... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK**Kollektív bűnösség, földelkobzás: Éles hangú határozatban bírálja Szlovákiát az Európai Parlament**

Az Európai Parlament szerdán újabb figyelmeztetést küldött Szlovákiának, a képviselők által elfogadott határozat a jogállam helyzetét bírálja. A határozatot a képviselők túlnyomó többsége támogatta. [...] A határozat maga 25 pontból áll, amelyek részletesen foglalkoznak az egyes problémás területekkel. [...] Egyben elítéli a kollektív bűnösség elvén alapuló földelkobzást. „Különös aggodalmát fejezi ki a szlovákiai kisebbségi jogok miatt, tekintettel [...] a különböző nemzetiségű uniós polgároknak tulajdonított kollektív bűnösség alapján történő, visszamenőleges hatályú vagyonekobzás miatt” – áll a dokumentumban. [...] A dekrétumok alapján történő földelkobzások, és a szájkosártörvény ügyébe épp a cseh Tomáš Zdechovský EPP-s képviselő állt bele

a legkeményebben. A dekrétumok ügye a cseheknél is kényes téma – Zdechovskýnak mégis volt politikai bátorsága maszatolás helyett kimondani a lényegét. [...] Egy 2009 óta húzódó perben hozott fontos döntést a kassai Alkotmánybíróság: Bosits Miklós és társai megtarthatják a Bártfa melletti erdejüket, amit a szlovák állam újabb és újabb perekben próbál megszerezni tőlük a Beneš-dekrétumokra hivatkozva... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#) [teljes cikk 5 >](#)

Felmentette a bíróság a dunaszerdahelyi emlékmű építtetőit

Három hónappal a főtárgyalás megkezdése után a besztercebányai Specializált Büntetőbíróság felmentette a hét dunaszerdahelyi vádlottat, akik az Összetartozás Emlékművét avatták fel Dunaszerdahelyen. Az ügyész fellebbezett, az ügy a Legfelsőbb Bíróságon folytatódik. [...] Az ügyész négy év felfüggesztett börtönt és 1800-tól 8000 euróig terjedő pénzbüntetést kért a vádlottakra, valamint azt, hogy ne találkozhassanak egymással és ne kereshessék fel az emlékmű területét. [...] Ellentmondásosnak tekinthető az építmény, de nem tekinthető szélsőséges jelképnek, hanem legitim véleménykifejezésnek, közölte a bíró... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

HISZÜNK-konferencia a Selye János Egyetemen

A felvidéki magyarság XX. századi történelmének legfájdalmasabb fejezeteit állította a középpontba az a tudományos konferencia, amelyet május 20-án, szerdán rendeztek meg a komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Kara szervezésében. A „Hit, Szülőföld, Nemzet, Kultúra (HISZÜNK), XXI. századi sorskérdéseink a Felvidéken” című rendezvény a deportálások, kitelepítések és a lakosságcsere történelmi örökségét, valamint azok máig ható társadalmi és nemzetpolitikai következményeit járta körül. [...] A konferenciát a Liszt Intézet – Magyar Kulturális Központ Pozsony támogatásával szervezték meg. A konferencia előadóit a rendezvény levezető elnöke, Petheő Attila, a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Történelmi Tudományok Tanszékének tudományos munkatársa, valamint az MTA külső köztestületének tagja köszöntötte. A konferencián felszólaltak és előadást tartottak az MTA külső köztestületének tagjai: Lévai Attila, Popély Árpád, Tömösközi Ferenc, Gaucsík István, Somogyi Alfréd, valamint Gyurgyík László... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A Katedra XXXIII. évfolyama vízióalkotással zárul

A Katedra folyóirat legutóbbi lapszámában a jövő oktatási-nevelési intézményének víziójával foglalkozik. Milyen tényleges óvodai-iskolai környezetre volna igényünk? Milyen nevelési-tanítási elveket kellene megerősítenünk? Hogyan mélyítse el az iskola a szuverenitását? Hogyan működjön szorosabban együtt a szülő, a tanár és a tanuló az edukációs folyamatban? [...] A kiemelt témán túl több kutatási eredmény és jógyakorlat bemutatását is megtalálják a májusi-júniusi lapszámában. Matuš Lilla a baráti kapcsolatok és a reziliencia közti összefüggéseket vizsgálja, Bodó Csanád és munkatársai a kollaboratív írás módszertanát ismerteti... Forrás: Dunaszerdahelyi.sk: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Zoboralján megmentenék a magyar nyelvű oktatást, de még sok egyeztetésre lesz szükség

A Nyitrai járásban található Zoboralja egykor jobbára magyarlakta falvai évtizedek óta szórványnak számítanak; a nyelvsziget mintegy 13 településből áll. Ebben a szigeten már csak négy kétnyelvű alapiskola működik. Az aktuális tanévben a négy iskola magyar diákjainak száma összesen nem éri el a 150 főt. [...] A fogyatkozó gyereklétszám ellenére a fenntartható magyar tannyelvű oktatás évek óta megoldatlan kérdés a régióban. Időről időre terítékre kerül egy-egy lehetséges megoldás. Szeptembertől még mindenhol megnyitnák az első osztályokat, mert az egyébként nagyon érzékeny témának az ősszel esedékes önkormányzati választások sem tesznek jót. [...] A gond ott kezdődik, hogy miközben egyre kevesebb a magyar gyermek, az iskolák közötti verseny egyre kíméletlenebb. Nem erősítik egymást – gyengítik... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

40 iskolát ért el a felvidéki szakkollégiumok országjáró körútja

Sikeresen zárult a pozsonyi, nyitrai, komáromi és kassai szakkollégiumok közös tavaszi toborzó körútja. A közös projekt részeként 40 középiskola több mint ezer diákja ismerhette meg a szakkollégiumi életformát és a májusban induló felvételi lehetőségeket – tájékoztatta portálunkat a Közép-európai Alapítvány. [...] A CEF Alapítvány égisze alatt működő hálózat nem csupán minőségi lakhatást, hanem innovatív és minőségi képzést is kínál az egyetemi hallgatóknak. Pozsonyban 10 éve alakult meg a szakkollégium, a komáromi intézmény két éve nyílt meg, tavaly ősszel pedig indult a kassai, valamint a nyitrai szakkollégium kezdte meg működését... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Hátrányos helyzetű fiatalokkal dolgozik a TANDEM Messzelátó programja

A TANDEM Messzelátó programjában idén gömöri, hátrányos helyzetű fiatalok tanulnak önismeretről, együttműködésről, pénzről és jövőképről – sokszor ott kezdve, hogy egyáltalán ki merjék mondani: milyenek ők, és hogyan érzik magukat. Molnár Krisztával, a TANDEM szakmai vezetőjével a projekt tapasztalatairól, a trénerek megéléséről, az inklúzió kérdéséről és a sérülékeny csoportokkal való munka kihívásairól beszélgettünk. [...] A program egyik legfontosabb tapasztalata, hogy ami egy átlagos közegben egyszerű kérdésnek tűnik, az itt sokszor komoly kihívás... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Felvidéki Magyar Pedagógus Díjat kapta Bolla Károly

31. alkalommal rendezték meg a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Országos Találkozóját Rozsnyón. A rendezvény gálaestjén átadták a pedagógus kitüntetéseket, köztük a legmagasabb elismerést a Felvidéki Magyar Pedagógus Díjat is... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Megújulás a közösség szolgálatában - Reflexiók egy gondolatébresztő írásra

A számbeli kisebbségbe szorult magyarság nemzeti identitásának kérdése bonyolult, és ugyanakkor változó folyamatként foghatjuk fel. Az identitásunk nem konstans állapot, sok a befolyásoló tényező. Tudomásul kell vennünk, hogy a 20-30 évvel ezelőtti megélések ma már nem érvényesek. [...] Az individualista és digitális kor, a mesterséges intelligencia, a Tik-Tok és a Facebook világában hatalmas kihívás öntevékeny nonprofit szervezetként olyan „tudatos jelenlétet” biztosítani, amely felveszi a versenyt a korábbi fél évszázad kulturális és társadalmi eredményeivel. [...] Az 50 000 főt számláló tagsággal, több mint 400 alapszervezettel és minden magyarlakta járásban területi választmányokkal bíró Csemadok még mindig tág régióink legnagyobb ilyen jellegű szervezete... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Borbély Balázs bajnok lett – és hirtelen szlovák

Van valami különösen beszédes abban, ahogyan a szlovák fősodratú média időről időre „felfedezi” a sikeres felvidéki magyarokat. Nem akkor, amikor évekig csendben dolgoznak. Nem akkor, amikor közösséget építenek, eredményeket raknak egymás mellé, vagy épp kisebbségi közegben próbálnak helytállni. Hanem akkor, amikor már túl nagyok ahhoz, hogy ne lehessen tudomást venni róluk. [...] A jelenség persze messze nem csak a sportról szól... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Politikum: Megkezdődött az Újvidéki Egyetem tanárainak pere a Belügyminisztérium ellen

Az Újvidéki Alapfokú Bíróságon kedden megkezdődött az első tárgyalás abban a perben, amelyet az Újvidéki Egyetem 58 professzora indított a Belügyminisztérium ellen. A tanárok nem vagyoni kár megtérítését követelik jogaik megsértése miatt, ami állításuk szerint a rendőrség törvénytelen egyetemi kampuszbeli tartózkodása, valamint az akadémiai közösség jogainak és az egyetemi autonómiának a megsértése során történt. [...] Az ügyvédő pontosította, hogy jogaik megsértésére a 2025. szeptember 5-i újvidéki tüntetések után került sor... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

A cirok egyre inkább felváltja a kukoricát a vajdasági földeken

Az elmúlt években a cirok egyre elterjedtebbé vált a szántóföldeken, mivel jól bírja a szárazságot és a meleg éghajlatot. Emellett drágább is, mint a kukorica, miközben a vetési költségei valamivel alacsonyabbak, mivel a vetőmag olcsóbb a kukoricáéhoz képest, és kevesebb is kell belőle. [...] Vladimir Sikora, a Mezőgazdasági és Konyhakerti Növények Intézetének munkatársa elmondta, hogy a mezőgazdasági gyakorlat – a felhasználástól függően – többféle agronómiai cirokformát különböztet meg... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Mészáros Gábor: A színház éves produkciós költségvetése akkora, mint más színházaknál egy produkció költségvetése

Az elmúlt hetekben több kulturális és művelődési intézmény vezetője arról tájékoztatta a közvéleményt, hogy nem kaptak támogatást kért projektjeikre az előző magyar kormánytól. A döntések kapcsán, illetve arról, hogy milyen támogatásokat kaptak az elmúlt években, az intézmények vezetőit kerestük fel kérdéseinkkel. Mészáros Gábor, a Kosztolányi Dezső Színház igazgatója mesélt a Szabad Magyar Szónak. [...] Mivel a város a fő fenntartója a Kosztolányi színháznak, költségvetésének nyolcvan százalékát onnan biztosítjuk”, ismerteti Mészáros. Ezek az összegek, amiket támogatásként kapunk, illetve a működésre a várostól, 15 éve nem változtak, sőt devalválódtak... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Elhunyt Gál József, a Bucka Gányó Művésztelep alapítója

Életének 79. évében május 20-án, szerda reggel elhunyt Gál József, a szabadkai Bucka Gányó Művésztelep alapítója, szervezője, éltetője. [...] Gál József a Gányó-soron levő hétvégi házát felajánlva, a képzőművészet, az irodalom, a zene kedvelőinek oázisát hozta létre. Az első összejöveteleken tizennégy alkotó vett részt. [...] Gál Józsefet május 22-én 16 órakor kísérik utolsó útjára a bajmoki temetőben... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Szekeres Ottó, természetvédelmi őr

Ottót harmincöt évvel ezelőtt ismertem meg egy madarásztáborban a Ludasi-tó partján. Én még a madárgyűrűk számainak megjegyzésével bajlódtam, ő már a hangjáról felismert minden madarat. [...] Amikor az ember eltűnik arról a helyről, ahol zavart vagy problémát okozott, a természet igyekszik begyógyítani a sebeit. Van ennél nagyobb gond is, az pedig a vízhiány. A környékbeli

vízügy negyvenéves tervek alapján működik, a csatornarendszereket pedig sokkal korábban tervezték. Akkor még minden télen volt hó, tavasszal pedig áradások... Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Ünnepi koncert és hangszerbemutató Rákóczi Ferenc 350. évfordulóján

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet II. Rákóczi Ferenc fejedelem születésének 350. évfordulója alkalmából hétfőn ünnepi tárogatókoncertet és hangszerbemutatót tartott a zentai színházteremben. A rendezvényen Nagy Csaba Liszt Ferenc-díjas tárogatóművész mutatta be a hangszer a felsős általános iskolások számára. [...] Kormányos Gyöngyi, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet (VMMI) igazgatója a rendezvény kapcsán elmondta, hogy a VMMI koordinálja a Vajdasági Magyar Értéktár működését, és az intézetük, valamint az Értéktár programjának részeként valósul meg ez a kétnapos rendezvénysorozat... Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Konferencia a kultúra, a turizmus és a kisebbségi identitás kapcsolatáról

A Szlovák Művelődési, Tájékoztatási Központ projektje részeként szervezték meg az első konferenciát a kultúra, a turizmus és a kisebbségi identitás kapcsolatáról. A projektum célja a vajdasági sokszínűség bemutatása. [...] Jaroslav Stevanov, szervező: Nagybecskerekben is több lehetőség van, egy turisztikai csomagba kell tennünk mindazt, amit a térségünk kínál, és amit megmutathatunk. 22 faluban többnemzetiségű a lakosságunk, és ez a kulturális sokszínűség az ütőkártyánk a turizmusban. A konferencián a kulturális diplomáciáról tartottak tájékoztatót, a nemzeti tanácsok képviselői is részt vettek... Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Beszámoló: A 33. Tudományos Diákköri Konferencia összegzője

Május 6–9. között zajlott a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség, azaz az MMDSZ szervezésében a 33. Tudományos Diákköri Konferencia, amelyre számos nemzetközi előadót hívtak meg, például jelen volt Schlégel Ádám, aki részt vesz a HUNOR magyar úrhajósprogramban, Baffy György, a Harvard Egyetem docense, gasztroenterológus, az MTA külső köztestületének tagja, aki a májpatológiával kapcsolatban tartott előadást, a Torontói Egyetemről pedig Fecső András, aki az endobariatriáról beszélt. De rajtuk kívül is számos elismert hazai és külföldi előadó volt jelen az eseményen. Az előadások mellett rekordszámú diák mutatta be a tudományos dolgozatát, illetve 55 workshopra is sor került. ... Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

XXV. Kari Tudományos Diákköri Konferencia

Huszonötödik alkalommal rendezték meg május 8–9-én a Kari Tudományos Diákköri Konferenciát a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karán. A konferencián, amelynek célja, hogy ösztönözze a tudományos diákköri tevékenységet, és teret biztosítson a hallgatók pályamunkáinak ismertetésére, közel száz diák vett részt. [...] Az esemény péntek reggel 10 órakor vette kezdetét a kar nagyelőadó-jában, ahol Domokos József az MTA külső köztestületének tagja, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának dékánja köszöntötte a szép számban összegyűlt hallgatóságot... Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

Transtelex Dialóg: Erdélyi magyar média helyzete

Az Átlátszó Erdély anyagi válságáról indult a Transtelex Dialóg májusi kiadása, de a beszélgetés hamar közös ötleteléssé és eszmecserevé vált az erdélyi magyar független sajtó közös dilemmái mentén. A meghívottak mellett a közönségből is sokan hozzászóltak ahhoz, hogyan lehetne fenntarthatóbbá tenni a független szerkesztőségek működését, mit kezdjenek az újságírók a Communitas-pályázatokkal vagy a Magyar Újságírók Romániai Egyesületével, van-e szakmai szolidaritás, és lehet-e közös infrastruktúrában, közös érdekérvényesítésben gondolkodni egy olyan közegben, amely hosszú ideje a forráshiányhoz alkalmazkodik. [...] Sipos Zoltán az Átlátszó Erdély alapító-főszerkesztője ironikusan hozzátette: tavalgy RMDSZ-pénz is megjelent az Átlátszó Erdély költségvetésében, mert az egyik végrehajtás eredményeként a bíróság ötezer eurót ítélt meg nekik miután közérdekű adatigénylési pereket nyertek... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Vigyázzunk a szívünkre!

Romániában, akárcsak világviszonylatban, továbbra is a szív- és érrendszeri betegségek számítanak a vezető halálokoknak. A szakemberek szerint egyre több fiatalnál jelentkeznek olyan problémák, amelyek eddig inkább idősebb korban voltak jellemzőek. [...] Kardiológust kérdeztünk arról, hogy mely betegségek előzhetőek meg életmódváltással, mire kell odafigyelnünk, és hogyan vigyázhatunk tudatosabban a szívünk egészségére. Frigy Attila, az MTA külső köztestületi tagja, kardiológussal Birtalan Albert beszélgetett a Kolozsvári Rádióban... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: A reformkor világát idézi meg a Teleki Téka új tárlata

A reformkor szellemiségét idézi meg az a kiállítás, amely május 21-én, csütörtökön 18 órakor nyílik meg a marosvásárhelyi Teleki-Bolyai Könyvtár épületében „... a haza fényre derül!” A reformkor könyvei címmel. [...] kiállítás betekintést nyújt azokba a folyamatokba, amelyek a 19. század első felében a nemzeti polgárosodás jegyében alakították a Magyar Királyság és az Erdélyi Fejedelemség közéletét. Lázok Klára, a Teleki Téka főkönyvtárosa, illetve a tárlat kurátora, László Lóránt voltak a Jó reggelt, Erdély! vendégei. A beszélgetés során szó esett a közlő Múzeumok éjszakája programsorozatról is, amelyhez a Teleki Téka idén is csatlakozik... Forrás: Marosvasarhelyiradio.ro: [teljes cikk >](#)

Robotok járőröznek Marosvásárhelyen és a köztisztaság fontosságára figyelmeztetnek

Európában egyedülálló projekten dolgozik a Sylevy Cleaning köztisztasági vállalat. Robotokat vet be annak érdekében, hogy Marosvásárhely utcáin járőrözzenek és a tisztaság fontosságára hívják fel a figyelmet. Egyelőre egy négylábú és egy humanoid robotot tesztelnek. Előbbi román és magyar nyelven köszöni meg, hogy tisztán tartjuk a várost, míg a humanoid robot most még előre beprogramozott szöveget mond. [...] Felismerik az illegálisan eldobott hulladékot, majd az információt továbbítják a központba, onnan küldik a takarítócsapatokat... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

A Ceaușescu-rendszerben írt időkapuszulára bukkantak a templomtoronyban

Időkapozula került elő a Szatmár megyei Sárközújlak felújítás alatt álló katolikus templomának toronygombjából: a megsárgult, írógéppel írt helyzetjelentést a Ceaușescu-rendszer legsötétebb, legnehezebb éveiben tapasztalt kilátástalan élethelyzetéről írta Áib Sándor néhai pap. [...] Érdemes idézni Áib Sándor pontos megfogalmazását az akkori helyzetről, ami a diktatúra vége felé, 6 évvel a rendszerváltás előtt volt tapasztalható: „Hogy az utókor képet alkothasson magának e katasztrofális helyzetről, ime az élelmiszer fejadag községünkben: (egy hónapra számítva!): cukor - 50 dekagramm; olaj - félliter; finomliszt - 1 kg”... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Lehet regisztrálni a 34. Bolyai Nyári Akadémiára

Május 14-étől lehet regisztrálni a 34. Bolyai Nyári Akadémia pedagógus-továbbképzéseire. Eddig több mint 150 pedagógus jelezte érdeklődését és részvételét az akadémia különböző képzésein. [...] Idén nyáron – a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének 35. jubileumi évében – kilenc helyszínen, négyhetes időszak alatt 14 továbbképzést kínál a szövetség a pedagógusoknak. Ferencz-Salamon Alpár RMPSZ-elnök tematizációja idén a 4K – kritikus gondolkodás, kreativitás, kooperáció és kommunikáció – fejlesztése a közoktatásban címmel jelölte ki az akadémia témakörét... Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Nyilatkozat a kárpátaljai magyar nemzeti kisebbség képviselőitől

A kárpátaljai magyar nemzeti kisebbség képviselői megerősítik változatlan támogatásukat Ukrajna függetlensége, szuverenitása és területi integritása, valamint államunk európai demokratikus fejlődési útja iránt. Támogatjuk Ukrajna további előrehaladását az Európai Unióhoz való csatlakozás felé, és úgy véljük, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása, a jogállamiság és a nemzeti kisebbségek jogainak védelme az európai integráció elválaszthatatlan részét képezi. Üdvözljük az ukrán–magyar államközi párbeszéd újraindulását a nemzeti kisebbségek jogainak biztosításáról... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Budapesti kávéházak története című vándorkiállítás az ungvári vármúzeumban

A Lehoczky Tivadar Kárpátaljai Megyei Honismereti Múzeum és Magyarország Ungvári Főkonzulátusa közös szervezésében Budapesti kávéházak története címmel nyílt kiállítás Ungváron a vármúzeumban. Az eseményre május 18-án, hétfőn délben került sor a múzeumok nemzetközi napja rendezvényeihez kapcsolódóan. [...] A mostani tárlatot kiegészíti a Kávé az évszázadok malomkövein című teremkiállítás, amelyet Ruszin Valéria tavaly kollégáival a tudományos koncepció mentén haladva rendezett be, számos levéltári anyagot felhasználva, köztük magyarországiakat is, felidézve a századforduló kávéházait... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Ösztöndíjátadó ünnepség az Ortutay-központban

Beregszászban, az Ortutay Elemér Görögkatolikus Központban gyűltek össze azok a fiatalok, akik a Szent Margit Program Plusz ösztöndíjban részesültek. Idén 29 fiatal vehetett át anyagi támogatást. [...] Az alkalmon Barta József tartott előadást. A keresztny és a társadalomban élő ember összhangjáról szöveg, arról, hogy mindenki a maga helyén tegye a dolgát, a rá bízott feladatokat... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Könyvtár a felsőöri kétnyelvű gimnáziumban

Sorozatunkban magyar könyvtárakat mutatunk be. A következő állomás nem egy klasszikus nyilvános könyvtár, mégis fontos szerepet tölt be: Ausztria egyetlen kétnyelvű gimnáziumában biztosít olvasnivalót a nyolc évfolyam diákjainak. [...] Zsótér Írisz, az iskola igazgatónöje elmondta, a gyűjtemény nemcsak német, hanem magyar, horvát és angol nyelvű könyveket is tartalmaz, amelyeket folyamatosan bővítenek. [...] Nagy örömünkre a diákok aktívan használják is a könyvtárat: vannak, akik a szüneteket is ott töltik, sőt, segítőként is részt vesznek a működésben, és megtanulják a könyvtári rendszer használatát is", mesélte az igazgatónő...

Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Pozitív tenger melléki példát mutatták be a tanácskozáson

A Közigazgatási Minisztérium 11. alkalommal szervezte meg a kétnyelvűség megvalósításáról szóló tanácskozást, melynek ezúttal Hodos Község, vagyis a nemrég felújított Ifjúsági Központ adott otthont május 13-án. A Közigazgatási Minisztérium ilyen jellegű tanácskozások révén is igyekszik ösztönözni a kétnyelvűség következetes megvalósítását azon kilenc vegyesen lakott községben, ahol olasz vagy magyar nemzeti közösség is él. [...] Andrea Bartole, a tenger melléki olasz csúcsszervezet képviselője bemutatta a helyi kétnyelvű önkormányzatok tapasztalatait, amelyek úgy döntöttek, hogy közös rendeletet dolgoznak ki és fogadnak el a kétnyelvűség megvalósításáról a Piran, Izola, Koper és Ankaran központú községekben. A rendelet már hatályba lépett, és ezzel a négy vegyesen lakott községben egységesítették a kétnyelvűség gyakorlati érvényesítését... Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Muravidéki kétnyelvű óvodák tavaszi találkozója

Kedd délelőtt a Domonkosfai Porta adott otthont a muravidéki kétnyelvű óvodák idei tavaszi találkozójának az MNMI szervezésében, melyre a kétnyelvű óvodák gyermekei és pedagógusai érkeztek, így több mint száz résztvevő volt az eseményen. A találkozó közös körjátékkal és énekléssel kezdődött, amely meg is alapozta a jó hangulatot a folytatáshoz. A gyerekek ezután a tájház pajtaszínházában megtekintették a felvidéki Kuttyomfitty Társulat „Eltáncolt cipellők” című előadását... Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Zver Ilona több évtizedig a muravidéki magyarság szolgálatában

Mai nemzetiségi műsorunk vendége Zver Ilona, a Szlovén RTV Magyar Nemzetiségi Stúdióinak egykori igazgatója, akit a Szlovén RTV nyugdíjba vonulása alkalmából életműdíjjal tüntetett ki. Zver Ilona a több mint három évtizedes munkássága alatt a muravidéki magyar közösség szolgálatában állt. Igazgató, felelős szerkesztő, újságíró és nem utolsósorban televíziós szakember volt, tehát meghatározó szerepet töltött be a muravidéki magyar közszolgálati média alakításában... Forrás: MMR.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: Bedecs László irodalmi előadása

A Maribori Egyetem Bölcsészettudományi Kara Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke szervezésében került sor Bedecs László irodalmár, kritikus „Mit ad(hat) nekünk a kortárs irodalom?” című előadására május 8-án az 1. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskolában. Az előadás során az irodalmár minden korosztály számára hozott példát a kortárs magyar irodalomból – tehát az 1968 után született, magyar nyelven íródott, irodalmi folyóiratokban vagy szépirodalmi kiadványoknál megjelent művekből – de szót ejtett arról is, hogy mi a posztmodern irodalom... Forrás: MMR.si: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A kétnyelvű oktatás a vásznon

Gál Anasztázia filmrendező tizedik – és lehet, hogy az utolsó –, a Muravidékről szóló filmjét a „Kétnyelvű oktatás a Muravidéken” címmel május 13-án mutatták be a Bánffy Központban. Az oktatási modellt feldolgozó film 55 percen járja körül a témát. A dokumentumfilm a több mint hatvan évre visszatekintő muravidéki kétnyelvű oktatási modellt dolgozza fel tisztviselők, pedagógusok, szakemberek, valamint magyarországi diákok és szüleik megszólaltatásával... Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Hazai művész a képzőművészet nagyja

Május 15-én az alkotó 90. születésnapja alkalmából nyílt meg a Munkácsy-díjas, lendvai Király Ferenc szobrászművész „Rajzok és szobrok” című kiállítása a lendvai várgalériában a Képzőművészet nagyjai sorozat keretében. A tárlat október 31-ig tekinthető meg. Az eseményen szép számban jelentettek meg Baumgartner Dubravko, a Galéria-Múzeum igazgatója köszöntötte: „A május a képzőművészet nagyjai kiállításának szentelt hónap az intézetünkben. [...] Az ünnepelt Király Ferenc, ekképp köszöntötte a megjelenteket: „Köszönöm, hogy itt vannak velem és együtt ünnepeljük ezt a jubileumi 90. évet. Azt kívánom, hogy önök is meg

tudják élni ezeket az éveket, és megvalósíthassanak mindent, amit ember el tud képzelni... Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Júniusban nyílik a könyvtár felújított részlege

Május 6-án sor került a Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ új tanácsának alakuló ülésére. A tanács elnökének ismét Požonec Robertet választották meg, míg az alelnök újra Lendvai Kepe Zoltán, az MTA külső köztestületének tagja lett... Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

A legrégebbi magyar nyelvű feliratot mutatták be Vinkovciban

Egy 9-10. századi, rovásírásos bronztükr kerülhet be a magyar nyelvemlékek legfontosabb darabjai közé – a történelmi jelentőségű leletet a nemzetközi múzeumi nap alkalmából mutatták be a vinkovcei városi múzeumban. A 9–10. századból származó bronztükröt két évvel ezelőtt találták meg Újlak közelében. A tárgy egyik oldala sima, másik oldalán pedig Kárpát-medencei rovásírással írt magyar nyelvű szöveg olvasható. A lelet konzerválási és tudományos feldolgozási folyamat után került most a vinkovcei múzeum állandó kiállításába. [...] A nemzetközi múzeumi nap alkalmából egész napos magyar programokkal készültek Vinkovciban. A központi parkban megnyílt a „Magyarok Vinkovciban” című szabadtéri plakátkiállítás... Forrás: Kepesujstag.com: [teljes cikk >](#)

Különleges történelmi forráskiadványt mutattak be Rétfaluban

Az eszék-rétfalusi református közösség múltjába enged betekintést az a tudományos igényességgel összeállított kötet, amelyet hétfőn mutattak be Eszék-Rétfaluban. A könyv szerkesztői Nyári Denisz történész és Marin Blaženović doktoranduszhallgató. [...] A kétnyelvű történelmi kötetet, amely a rétfalusi református gyülekezet 1813 és 1863 közötti presbiteri jegyzőkönyveit, valamint a település társadalmi és felekezeti fejlődését dolgozza fel. A könyv második része az 1813 és 1863 közötti presbiteri jegyzőkönyvek közreadását tartalmazza, világosan meghatározott átírási elvek alapján... Forrás: Kepesujstag.com: [teljes cikk >](#)

Multikulturalizmus és hagyományőrzés a HMOMK diákothonának projektnapján

A horvátországi magyarság hagyományai és a multikulturalizmus kerültek a középpontba Kopácson, a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ diákothonának projektnapján. [...] A foglalkozás középpontjában az identitás, az önismeret és a tudatos döntéshozatal állt, vagyis azok a kérdések, amelyek a mai fiatalok mindennapjait egyre erősebben meghatározzák... Forrás: Kepesujstag.com: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Angster József szülőházán elhelyezett emléktáblát avattak

Ünnepélyes keretek között avatták föl szombaton Kácsfaluban a világhírű orgonaépítő mester, Angster József szülőházán elhelyezett emléktáblát. [...] 1866-ban telepedett le Pécssett, ahol megalapította orgonagyárát. Első jelentős magyarországi megrendelése a pécsi zsinagóga orgonája volt, amely rögtön megalapozta hírnevét. [...] A Szent Vendel-templom kertjében található Angster-emlékműnél Rác Antal, a Baranya Vármegyei SZC Angster József Technikum igazgatója emlékezett meg az orgonaépítőről. Az emlékművet a pécsi iskola tanárai és diákjai készítették még 2016-ban... Forrás: Kepesujstag.com: [teljes cikk >](#)